

Słowa-kлючe do wykładu „**Pomiar dobrobytu gospodarczego i społecznego**”

Prof. Elżbieta Adamowicz

Warszawa, dnia 12 października 2016 r.

Słowa klucze do wykładu **Mierniki dobrobytu gospodarczego.**

Ekonomia jest nauką, zajmującą się badaniem tego w jaki sposób społeczeństwo gospodarujące decyduje o tym **co, jak i dla kogo** wytwarzać. Od wyników tej działalności zależy zarówno dobrobyt całego społeczeństwa jak i poszczególnych obywateli. Pomiedzy dobrobytem a rozwojem gospodarki występuje ścisły związek: od rozwoju całej gospodarki zależy poziom osiągniętego dobrobytu.

Dobrobyt: dla ojca nowoczesnej ekonomii Adama Smitha dobrobyt był równoznaczny z bogactwem narodu mierzonym wartością Produktu Narodowego Netto (PNN). Współcześnie pojęcie dobrobytu jest rozszerzane na szeroko rozumianą jakość życia, która zależy od poziomu zaspokojenia różnorodnych potrzeb, nie tylko ekonomicznych ale i społecznych. Tak rozumiany dobrobyt zależy od wielu czynników, wpływających na ocenę naszej sytuacji materialnej ale także i społecznej: poziomu konsumpcji indywidualnej, poczucia bezpieczeństwa, zdrowia, możliwości podwyższania kwalifikacji, posiadania czasu wolnego, i innych.

Mierniki dobrobytu

Najbardziej syntetycznym miernikiem, wykorzystywanych do pomiaru produktu gospodarki jest **Produkt Krajowy Brutto. PKB** jest miarą wielkości produkcji wytworzonej przez czynniki wytwórcze, zlokalizowane na terenie danego kraju. Do pomiaru dobrobytu ekonomicznego wykorzystuje się **Produkt Narodowy Netto. PNN** nazywany także **dochodem narodowym**, jest obliczany poprzez odejmowanie od PKB dochodów z tytułu własności za granicą i amortyzacji, czyli zużycia rzeczowych czynników wytwórczych. PKB nie pokazuje jednak wielu informacji, istotnych dla poczucia dobrostanu obywateli. Krytyka PKB zwraca uwagę na fakt, iż obejmuje on tylko te dobra i usługi, które da się wycenić. Pomija prace domowe czy prace wolontariuszy oraz wszelkie prace, wykonywane nieodpłatnie. Nie rozróżnia, czy dobra są one wyprodukowane legalnie czy w tzw. szarej strefie, mają dobry czy zły wpływ na nasze życie. Nie mówi nic o pochodzeniu pieniędzy, za które kupujemy dobra i usługi. Pomija jakość życia społeczeństw.

Mierniki alternatywne

Dobrobyt Ekonomiczny Netto (NEW)

Wskaźnik konsumpcji indywidualnej (AIC)

Indeks Rozwoju Społecznego (Human Development Indeks)

Indeks Szczęśliwej Planety (Happy Planet Indeks)

Wskaźniki nastrojów gospodarczych

Paradoks Easterlina: pomiędzy wielkością dochodu a poziomem szczęścia istnieje związek w ramach jednego kraju, ale rozluźnia się on, gdy porównujemy różne kraje. Kraje uboższe w badaniach szczęścia czy dobrostanu osiągają wyższe wyniki niż kraje bogate.

Przed warsztatami zastanów się:

1. Czy mierząc wyniki działalności gospodarczej mierzymy dobrobyt?
2. Czy zaspokojenie innych potrzeb społecznych: bezpieczeństwa, posiadania czasu wolnego, kontaktów z rodziną, rówieśnikami, bycie szczęśliwym, itp. jest dla nas ważne? Czy ważniejsze od zaspokojenia potrzeb konsumpcyjnych?
3. Co jest lepszym miernikiem dobrobytu ? Czy mierniki „twarde” wykorzystywane do pomiaru wartości wytworzonych dóbr i usług, czy mierniki alternatywne, badające zaspokojenie także innych potrzeb społecznych?